

МОЛИТОВНИК

ВОЇНА-МУСУЛЬМАНИНА

Київ • 2025

Молитовник воїна-мусульманина. — Київ, ДУМУ «Умма»,
2025. — 56 с.

ISBN 978-617-8268-84-8

У цій книзі, зібрані дуа', слова звернення до Всевишнього Аллага та найактуальніші фетви, пов'язані з війною та воїнами-мусульманами. Видання буде корисним для кожного військового-мусульманина, який протистоїть несправедливій агресії.

© Сейран Арифов, Саїд Ісмагілов,
Мурат Сулейманов, 2025

© Оригінал-макет ДУМУ «Умма»,

ISBN 978-617-8268-84-8 2025

З іменем Аллага, Милостивого,
Милосердного!

ПЕРЕДМОВА

Дорогий український воїне!

Книга, що ти її тримаєш у руках, це не просто збірка *дуа*, настанов і засад релігії, пов'язаних із війною та воїнами. Це видання, сподіваюся, стане для кожного військового-мусульманина духовним орієнтиром, джерелом корисних знань, підтримки та нагадування про міць і велич Усевишнього, а також надихатиме мусульман у складних умовах війни проти несправедливого агресора. Ми всі повинні пам'ятати, що справжня колиска сили для кожного мусульманина, військового або цивільного — це його віра та надія на Аллага.

У Священному Корані Всевишній Аллаг каже: *«І коли раби Мої запитують тебе про Мене, то Я — близький і Я відповідаю на заклики того, хто кличе Мене. То нехай і вони відповідають Мені та вірують у Мене — можливо, підуть вони правильним шляхом!»* (2:186).

Цей аят пояснює мусульманам, що звернення до Творця з мольбою (*дуа*) не лише дозволене, а й вельми бажане. Коли ми просимо Аллага про щось, ми виконуємо Його веління. І ще цей аят свідчить, що мольба — це форма поклоніння, адже поклоніння — це виконання будь-якого наказу Творця. Інколи можна почути думку, що не треба просити, бо Аллаг і так усе дає. Мовляв, соромно просити в Нього більше, ніж отримав. Але це неправильне розуміння *дуа*, адже Аллаг любить, коли до Нього звертаються з проханнями.

Вірні повинні звертатися з *дуа* до Всевишнього не тільки у складній ситуації, коли відчують небезпеку чи страх, бо *дуа* (молитва-прохання до Аллага) — це висловлення прагнень людини, її духовних і душевних, матеріальних потреб. *Дуа* слугує духовним мостом між Творцем і Його рабом. Господь приймає *дуа* як щире поклоніння Йому та закликає Свого раба не втрачати надії перед життєвими випробуваннями, бути вдячним за миті радості. Священний

Коран і багато хадисів закликають до *дуа*, бо це служіння Аллагові через молитви.

Посланець Аллага (ﷺ) сказав: «*Дуа — зброя вірного, опора релігії та світло небес і землі*». Пророк (ﷺ) порівнює *дуа* зі зброєю, бо *дуа* може захистити людину від бід, негараздів і хвороб, так само як зброя захищає людину від ворога.

Любі брати і сестри, українські військові-мусульмани й мусульманки! Хай Усевишній оберігає та підтримує вас, нехай прийме *дуа* кожного з нас і зробить нас тими, ким Він задоволений! Нехай ця книжка стане для вас міцною підпорою та підтримкою на шляху захисту пригноблених та опору агресорові.

1. ВСТУП

Всевишній сказав:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِتْنَةً فَاقْبَلُوهَا وَاذْكُرُوا اللَّهَ
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

«О ви, хто увірував! Коли ви стикаєтеся з [ворожим] загоном, будьте міцні та згадуйте Аллага часто — можливо, ви матимете успіх!» (Коран, 8:45)

Транскрипція: Я айюга ляззіна аману, іза лакітум
фіатан фасбуту ва зкуруллага касіран,
ляаллякум туфліхун.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن
يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ^ط وَاتَّقُوا اللَّهَ^ج وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

«О ви, що увірували! Згадайте милість Аллага до вас, коли вороги піднесли свої руки проти вас, а Аллаг відвернув їх. Бійтесь Аллага, й на Аллага нехай сподіваються вірні!» (Коран, 5:11)

Транскрипція: Я айюга лязіна аману зкуру ні'маталлагі аляйкум із гамма каумун ан ябсуту іляйкум айдіягум фа каффа айдіягум анкум. Ваттакуллага ва аля лагі фальяттаваккаль аль-му'мінун.

Від Сахля ібн Саада ас-Саїді (رضي الله عنه) відомо,
що Пророк (ﷺ) сказав:

ثِنْتَانِ لَا تُرَدَّانِ أَوْ قَلَمًا تُرَدَّانِ: الدُّعَاءُ عِنْدَ النُّدَاءِ (لِلصَّلَاةِ)،
وَعِنْدَ الْبَأْسِ (الْقِتَالِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) حِينَ يَلْعَمُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
(تَلْتَحِمُ الْحَرْبُ بَيْنَهُمْ)

(Абу Дауд)

«Дві речі, що не відхиляються або майже не відхиляються: дуа під час заклику [до молитви] та під час бою (на шляху Аллага), коли війна між ними стає жорстокою».

Транскрипція: Сінтатані ля тураддан ав калляма тураддан: ад-дуа інда н-ніда (ліс-саляті) ва інда аль-ба'с (аль-кіталь фі сабілілляг) хіна ялхаму ба'дугум ба'дан (тальтахіму аль-харб байнагум).

Від Абдуллага ібн Омара (رضي الله عنه) відомо, що посланець
Аллага (ﷺ) сказав:

الْغَازِي فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالْحَاجُّ وَالْمُعْتَمِرُ، وَفَدُ اللَّهِ: دَعَاهُمْ
فَأَجَابُوهُ، وَسَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ

«Ті, хто воюють на шляху Аллага, а також прочани,
що здійснюють хадж та умру, — гості Аллага. Він
покликав їх, і вони відповіли; вони попросили Його,
і Він дав їм».

Транскрипція: *Аль-газі фі сабілілляг, ва ль-хаджджу
ва ль-му'таміру, вафдуллагі: даагум фа аджабугу,
ва саалюгу фа а'тагум.*

(Ібн Маджа)

2. ЗВЕРНЕННЯ ДО АЛЛАГА з поминанням, щоб захистив від будь-якого лиха

1. О Аллаг, воістину, я раб Твій і син раба Твого, і син рабині Твоєї. Я підвладний Тобі, рішення Твоє обов'язкове для мене, а вирок, що ти ухвалив мені, справедливий. Прошу Тебе кожним Твоїм іменем, що ним Ти сам назвався або послав його у Книзі Твоїй, або відкрив його комусь зі створених Тобою істот, або приховав від усіх, окрім Тебе, зробити Коран весною мого серця, світлом моїх грудей, а також причиною зникнення мого смутку та припинення мого занепокоєння!

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أُمَّتِكَ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ، مَا ضَرَفِي حُكْمُكَ، عَدَلٌ فِي قَضَاؤِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَتْ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْذَنْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلَاءَ حُزْنِي، وَدَهَابَ هَمِّي

Транскрипція: Аллагумма, інні абдука, ібну абдіка, ібну ама-тіка насыяті біядіка, мадин фія хукмука, адлюн фійя кадау-ка. Ас'алюка бікуллі ісмін гуа ляка саммайта бігі нафсака, ау анзальтагу фі Кітабіка, ау аллямтагу ахадан мін халькіка, ау істасарта бігі фі ільмі ль-гайбі індака ан тадж'алья ль-Ку'рана рабіа кальбі ва джал'я хузні, ва загаба гаммі!

2. «Господи наш, не відхиляй наші серця від істини після того, як показав їм прямий шлях! Даруй нам Свою милість, бо воістину Ти — Даритель!» (Коран, 3:8)

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً
إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

Транскрипція: Раббана, ля тузіг кулубана бада
із гадайтана ва габ ляна мін лядунка рахмата,
іннака анта аль-Ваггаб.

3. «О Аллаг, віддали від нас тих, хто не боїться Тебе!
О Аллаг, захисти нас, як Ти зберіг Юнуса в череві кита,
та врятуй нас, як Ти врятував Ібрагіма від вогню!»

اللَّهُمَّ أَبْعِدْ عَنَّا مَنْ لَا يَخَافُكَ. اللَّهُمَّ احْفَظْنَا وَمَا حَفِظْتَ يُونُسَ فِي بَطْنِ
الْحُوتِ، وَنَجِّنَا كَمَا نَجَّيْتَ إِبْرَاهِيمَ مِنَ النَّارِ

Транскрипція: Аллагумма, абід анна ман ля яххафука!
Аллагумма, іхфазна біма хафазта Юнуса фі батні ль-хут,
ва наджжина кама наджайта Ібрагіма міна н-нар.

4. «В ім'я Аллага, з Аллагом, до Аллага, на Аллага і на шляху Аллага ми віддаємо Тобі наші душі, звертаємо до Тебе наші обличчя, доручаємо Тобі наші справи! Тільки на Тебе покладаємося й від Тебе чекаємо милости!»

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَسَلَّمْنَا لَكَ أَنْفُسَنَا،
وَإِلَيْكَ وَجْهَنَا وَجُوهَنَا، وَإِلَيْكَ فَوْضْنَا أُمُورَنَا، وَعَلَيْكَ وَحَدَّكَ
اتَّكَلْنَا، وَبِكَ رَجَوْنَا

Транскрипція: Бісмільягі ва біллягі, ва іляллагі, ва аляллагі, ва фі сабіліллягі, саллямна ляка анфусана, ва іляйка ваджжагна вуджугана, ва іляйка фаввадна умуро-на, ва аляйка вахдака іттакальна, ва біка раджана.

5. «О Аллаг, упокій нас мусульманами, оживи нас мусульманами та долучи нас до праведників без приниження та спокуси!»

اللَّهُمَّ تَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ، وَأَخِينَا مُسْلِمِينَ، وَالْحَقِّقْنَا بِالصَّالِحِينَ، غَيْرِ
خَرَّابًا وَلَا مَفْتُونِينَ

Транскрипція: Аллагумма, таваффана муслімін ва ах'іна муслімін, ва аль-хікна бі с-саліхін, гайра хазая ва ля мафтунін.

6. «О Аллаг, милосердя Твого прошу, отже не довіряй мене душі моїй ні на мить і впорядкуй усі справи мої. Немає бога, крім Тебе!»

لَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَأَصْلِحْ لِي
شَأْنِي كُلَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

Транскрипція: «Аллагумма, рахматака арджу, фа ля та-
кильні іля нафсі тарфату айнін ва асліх шані куллягу.

Ля іляга ілля Анта!

7. «О Аллаг, Господь семи небес і Господь великого престолу, будь для мене захисником від [ім'я] сина [ім'я] та його поплічників з-поміж творинь Твоїх, щоб ніхто з них не поспішив образити мене або завдати мені утисків. Сильний той, кого Ти захищаєш, велика хвала Тобі, нема бога, крім Тебе!»

اللهم ربَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَارًا مِنْ فُلَانِ
ابْنِ فُلَانٍ وَأَحْزَابِهِ مِنْ خَلَائِقِكَ؛ أَنْ يَفْرَطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ، أَوْ يَطْغَى، عَزَّ
جَارِكَ، وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

Транскрипція: *Аллагумма, рабба с-самавваті с-саб'а ва рабба ль-арші ль-азим, кун лі джаран мін [ім'я] ібн [ім'я] ва ахзабігі мін халяйкіка; ан яфрута аляйя ахадун мінгум, ау ятга. Азза джарука ва джалля санаука, ва ля іляга ілля Анта!*

8. «О Аллаг, даруй мені шагаду на Твоєму шляху»

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ شَهَادَةَ فِي سَبِيلِكَ

Транскрипція: *Аллагумма, інні ас'алука шахадатан фі сабіліка.*

9. «О Аллаг, я прошу Тебе про те, що веде до Твоєї милости, і про здобуття всякого блага!»

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ، وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ

Транскрипція: *Аллагумма інні ас'алука муджібаті рахматіка, ва-л-ганімата мін куллі біррін.*

10. «Досить нам Аллага! Який прекрасний Він опікун!» (Коран, 3:173)

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Транскрипція: *Хасбуна Ллаху ва ні'ма ль-Вакіль.*

11. «Прошу не померти на Твоєму шляху, повернувшись спиною до ворога (відступаючи)!»

وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ فِي سَبِيلِكَ مُدْبِرًا

Транскрипція: *Ва аузу біка ан амота фі сабіліка
мудбіран.*

3. МОЛЬБА ДО АЛЛАГА по допомогу

1. «О Аллаг, той що дав Письмо, Швидкий у розрахунку!
О Аллаг, розбий племена! О Аллаг, розбий їх і струси їх
(і допоможи нам проти них)!»

اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ اللَّهُمَّ اهْزِمِهِمْ
وَزَلْزِلْهُمْ

Транскрипція: Аллагумма, мунзіля ль-кітабі, саріа ль-хі-
сабі, агзімі ль-ахзаба. Аллагумма, агзімхум ва залзільгум!

2. «О Аллаг, Ти моя підпора й Ти мій помічник! З Тобою
рухаюся, з Тобою наступаю, і разом з Тобою борюся!»

اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضْدِي وَتَصِيرِي، بِكَ أَحُولُ، وَبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أَقَاتِلُ

Транскрипція: Аллагумма, анта адуді ва насірі, біка
ахулю ва біка асулю, ва біка укатілю.

3. «О Аллаг, допоможи мені й не допомагай проти мене! Підтримай мене й не підтримуй проти мене, і дай мені хитрість, і не давай хитрощів проти мене, й напути мене на правдивий шлях, і полегши мені настанову, й підтримай мене над тим, хто гнобить мене!»

اللَّهُمَّ أَعْنِي وَلَا تُعِنِ عَلَيَّ، وَأَنْصُرْنِي وَلَا تَنْصُرْ عَلَيَّ، وَأَمْكُرْ لِي وَلَا تَمْكُرْ عَلَيَّ، وَاهْدِنِي وَيَسِّرِ الْهُدَى لِي، وَأَنْصُرْنِي عَلَى مَنْ بَغَى عَلَيَّ

Транскрипція: Аллагумма, аінні ва ля туін аляйя, ва нсур-ні ва ля тансур 'алея, ва-мкур лі ва ля тамкур 'алея, ва-х-діні ва йассір іль-худа лі, ва-нсурні 'аля ман бага 'алея."

4. «О Аллаг, удар ворогів вітром і здолай їх вітром!»

اللهم اضرب وجوه الأعداء بالريح، واهزمهم بالريح

Транскрипція: Аллагумма, ідріб вуджуга аль-ада бірріях ва гзімгум бірріях.

5. «О Аллаг, допоможи нам проти тих, хто гнобить нас, і підтримай нас проти ворогів!»

اللَّهُمَّ اجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا، وَانصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا.

Транскрипція: *Аллагумма, ідж'аль са'рана аля ман залямана ва ансурна аля ман адана!*

6. «О Аллаг, підтримай нас проти наших ворогів і покажи нам нашу помсту над ними!»

اللَّهُمَّ انصُرْنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا، وَأَرِنَا فِيهِ ثَأْرَنَا

Транскрипція: *Аллагумма, ансурна аля ман залямана ва аріна фігі са'рана!*

7. О Аллаг, воістину, ми закликаємо Тебе проти них іх і шукаємо Твого захисту від їхнього зла!

اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نَحْوِهِمْ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ

Транскрипція: *Аллагумма, інна надж'алюка фі нухурігім ва наузу біка мін шурурігім!*

ФАТВИ ДЛЯ ВОЇНІВ-МУСУЛЬМАН

Чи дозволене скорочення та поєднання молитви військовослужбовців (у бойових умовах)?

Відповідь: Сказано в хадисі Пророка (ﷺ): «Коли ви в дорозі, скорочуйте молитву, бо ви — мандрівники» (Аль-Бухарі).

Також в іншому хадисі сказано: «Скорочуйте молитву, коли ви боїтеся [ворога], та поєднуйте (молитви), коли перебуваєте в дорозі» (Муслім).

На думку ханафітського мазгабу, чотириракатний намаз треба скорочувати до двох ракатів (за винятком ранкової молитви-*фаджр*). Поєднують молитви *зухр* та *аср*, а також *магріб* та *іша*.

Скорочення та поєднання молитов дозволені доки мандрівник удорозі. А на думку малікітів, шафіїтів і ханбалітів, скорочення та поєднання дозволені до того часу, поки мандрівник не досягне пункту призначення або тривалого перебування.

Коли військовослужбовець перебуває в постійному місці дислокації, він повинен відправляти молитви як належить. А коли він перебуває на лінії бойового зіткнення, то може скорочувати й поєднувати молитви.

У наших реаліях це означає, що військовослужбовці, перебуваючи у військових частинах у глибині території України, повинні відправляти молитви як належить (не скорочуючи та не поєднуючи). А коли вони виїжджають у район бойових дій, то можуть скорочувати й поєднувати намази. Незалежно від того, чи перебувають у тимчасовому розташуванні, чи на бойовому завданні.

Чи дозволено відкласти молитву в небезпечній бойовій ситуації?

Відповідь: На думку малікітського, шафіїтського та ханбалітського мазгабів, дозволено скорочувати обов'язкові намази до двох ракатів в умовах небезпеки чи страху. Також дозволено відкладати (переносити) молитву в разі крайньої небезпеки, якщо її відправлення становить загрозу життю.

У хадисі Пророка (ﷺ) сказано: *«Якщо ви почувете про наступ ворога, то не виходьте до нього, поки не відправите намаз»*. Тобто Посланець (ﷺ) наполягав, щоб вірні відправили намаз перед битвою, бо на нього може не бути часу під час бою.

Також у хадисах передають, що Пророк (ﷺ) поєднував намази, не перебуваючи в дорозі чи небезпеці, щоб навчити нас милости Аллага. І з огляду на згаданий аят Корану робимо висновок, що в бойових умовах, коли є реальна загроза життю, вірний може відкласти молитву, поки загроза не мине — і лише за таких умов.

Чи порушується піст через кровотечу внаслідок поранення?

Відповідь: Ні, піст не порушується через кровотечу внаслідок поранення. У хадисі пророка Мухаммада (ﷺ) сказано: *«Піст не порушується ні блюванням, ні проносом, ні кровотечею з носа»* (Аль-Бухарі).

Також у хадисі, що переказав Ібн Аббас, сказано: *«Якщо людина дістала поранення, і з рани в неї тече кров, то її піст не порушується»* (Муслім).

Усі чотири мазгаби одностайні: кровотеча внаслідок поранення не порушує посту. Також відомо, що під час битви коло гори Ухуд багато сподвижників Пророка (ﷺ) були поранені, але вони не припиняли постити.

Чи порушує мусульманський піст переливання крові?

Відповідь: Більшість сучасних учених *фікгу* (ханафітського, малікітського та шафіїтського мазгабів) вважають, що переливання крові не порушує посту.

Переливання крові не є добровільне введення речовини в організм, а радше вкрай потрібною медичною процедурою, спрямованою на порятунок життя чи покращення здоров'я. Переливання крові не вгамовує спраги та не живить людину, як це робить їжа та питво. Подібна *фатва* видана і Європейською радою з *фатв*, а також Радою *фатв* Єгипту. Щоб піст порушився, речовина має потрапити в організм через рот чи ніс, а потім — у шлунок. І ця речовина має вгамовувати голод або спрагу — а в цьому випадку не відбувається ні того, ні другого. Отже, переливання крові не порушує посту людини, що їй це переливання зробили.

Чи може лікар-жінка торкатися військового під час поранення чи болю?

Відповідь: Під час лікування та догляду за пораненим військовим, дозволено лікарці-жінці торкатися чоловіка. Іслам — релігія легкоти та полегшення труднощів. У Священному Корані сказано: «*[Всевишній] обрав вас і не зробив у релігії жодних труднощів*» (Коран, 22:78).

Лікарці-жінці, а також лікареві-чоловікові дозволено дивитися на все, якщо йому це треба для лікування пацієнта. Це зазначено у відомому правилі *фікгу*: «Потреба дозволяє заборонене».

Зокрема, це стосується ситуацій, пов'язаних зі збереженням життя людини. Чоловікові дозволено лікувати жінку, коли виникла така потреба, так само й жінці дозволено лікувати чоловіка, коли є гостра потреба.

Чи порушується протирання (маск), якщо у взуття потрапила вода?

Відповідь: Існує дві основні думки з цього питання в учених *фікгу*:

1. Протирання (*масх*) не порушується, якщо вода потрапила у взуття, але не торкнулася ніг. Ханафіти, малікіти й більшість шафіїтів дотримуються саме цієї думки, посилаючись на хадиси, де сказано, що пророк Мухаммад (ﷺ) робив протирання, навіть якщо його ноги були вологі після ходіння по росі чи мокрій траві.

У хадисі від Анаса ібн Маліка сказано: «Пророк (ﷺ) робив *масх*, якщо його ноги були вологі після ходіння по росі» (Аль-Бухарі).

У хадисі, що передав Ібн Аббас, сказано: «Пророк (ﷺ) робив *масх*, якщо його ноги були вологі від мокрої трави» (Муслім).

2. Протирання (*масх*) порушується, якщо вода потрапила у взуття, коли ноги намокли. Ханбаліти та деякі шафіїти підтримують цю думку, посилаючись на хадиси, де сказано, що пророк Мухаммад (ﷺ) мив ноги, якщо вони були мокрі від дощу або від води.

Хадис від Умара ібн Аль-Хаттаба: «Пророк (ﷺ) мив свої ноги, якщо вони були мокрі від дощу» (Аль-Бухарі).

Також, на думку шафіїтського мазгабу, *масх* (протирання) порушується, якщо шкарпетки промокли зверху, й вода досягла стопи. Якщо шкарпетки промокли

знизу або збоку, *масх* не порушується. З огляду на особливу ситуацію в умовах бойових дій людина може спиратися на думку імама Аш-Шафії, одного з найбільших учених ісламу.

Відправлення п'ятничної молитви військовослужбовцями на бойовому чергуванні

П'ятнична молитва (*джума-намаз*) — один з найважливіших релігійних обрядів в ісламі, обов'язковий для мусульман чоловічої статі, що досягли повноліття, при розумі, не перебувають у подорожі чи у стані хвороби. Але ситуація ускладнюється, коли мова йде про військовослужбовців на бойовому чергуванні, де виконання релігійних обов'язків може суперечити вимогам служби. Ісламські вчені розв'язують це питання, спираючись на Коран, Сунну та принципи шаріату.

Значення п'ятничної молитви в ісламі

Згідно з Кораном, п'ятнична молитва має особливий статус:

«О ви, хто увірував! Коли закликають вас на молитву в п'ятницю, то зверніться до згадування Аллага й покин'те торгівельні справи. Це краще для вас, якщо ви розумієте!» (Коран, 62:9)

Пророк Мухаммад (ﷺ) підкреслював обов'язковість п'ятничної молитви, зазначаючи, що покидати її без поважної причини — гріх. Проте шаріат передбачає винятки для тих, хто через об'єктивні обставини не може бути присутній на джума-намазі.

Становище військовослужбовців на бойовому чергуванні

Військовослужбовці, що перебувають на бойовому чергуванні, часто опиняються в умовах, де вони не можуть покинути свою службу або зібратися для колективної молитви. Бойові дії, охорона стратегічних об'єктів або виконання наказів вимагають повсякчасної готовності, й це ускладнює виконання основних умов джума-намаза: присутність у мечеті, участь у колективній молитві та слухання *хутби* (проповіді).

Ісламські вчені спільні в тому, що шаріат заснований на принципах полегшення (*тайсір*) та усунення труднощів (*раф аль-харадж*). Так, у Корані сказано:

«Аллаг бажає вам полегшення, а не утруднення»
(Коран, 2:185).

Таким чином, у ситуаціях, коли виконання релігійного припису стає неможливим або занадто обтяжливим, застосовують спеціальні винятки.

Думки ісламських учених

1. Ханафітський мазхаб

Згідно з ханафітською школою, джума-намаз є обов'язковий лише за певних умов: присутність імама, колективне відправлення молитви в населеному пункті й доступність для всіх охочих. Якщо військовослужбовець не може покинути свою позицію та приєднатися до громади, він звільняється від обов'язку виконання джума-намазу й повинен зробити замість нього звичайну полуденну молитву (*зухр*), чотири ракати. Ця думка спирається на те, що бойове чергування вважають за поважну причину (*узр*), подібно до хвороби чи подорожі.

2. Шафіїтський мазхаб

Шафіїти так само визнають, що неможливість бути присутнім на п'ятничній молитві через службові обов'язки — поважна причина. Імам Ан-Нававі,

відомий шафітський учений, казав, що коли людина зайнята справою, потрібною для захисту мусульман (наприклад, охороною кордонів), вона звільнена від джума-намазу. Замість цього вона може відправити молитву-зухр індивідуально або, якщо можливо, з невеликою групою на місці чергування.

3. Малікітський мазхаб

Малікіти підкреслюють важливість колективної молитви, але дозволяють її пропустити в разі крайньої потреби (*дарура*). Бойові умови або чергування, де від військовослужбовця залежить безпека інших, вважають саме за таку потребу. Вони посилаються на приклад сподвижників Пророка (ﷺ), що в походах іноді заміняли джума на зухр, якщо обставини не дозволяли зібратися.

4. Ханбалітський мазхаб

Ханбаліти й інші школи вважають, що джума-намаз обов'язковий тільки у випадку, коли його виконання можливе. Ібн Таймія, відомий ханбалітський богослов, писав, що захист мусульман і виконання обов'язку перед суспільством мають пріоритет над формальним дотриманням обрядів, якщо їх неможливо виконати без шкоди для загального добра.

5. Сучасні фатви

Сучасні ісламські вчені, підкреслюють, що військовослужбовці на бойовому чергуванні звільняються від *джума*, якщо їхня відсутність на посту загрожує безпеці. Вони рекомендують замінити *джума*-намаз молитвою-*зухр*, а в разі можливості виконувати її колективно з товаришами по службі без *хутби*, якщо нема відповідних умов.

Практичні рекомендації:

- Якщо військовослужбовець перебуває в умовах, коли він не може покинути пост, він повинен зробити *зухр* замість *джума*.
- Якщо є можливість зібрати невелику групу (принаймні три людини), молитву можна відправити колективно — вона пріоритетніша за індивідуальний намаз.
- У випадку перерви в чергуванні або перебування поблизу мечеті, військовослужбовець повинен приєднатися до *джума*, якщо це не суперечить наказам.

Висновок

Відправлення п'ятничної молитви військовослужбовцями на бойовому чергуванні залежить від конкретних обставин. Ісламські вчені спільні в тому, що безпека та виконання обов'язку перед суспільством мають пріоритет, а шаріат дає полегшення тим, хто не може цілком виконати обряд. Таким чином, заміна *джума* на *зухр* у таких випадках не просто дозволена — це є правильне рішення, з погляду ісламського права, бо показує милосердя та практичність ісламу, що вважає на реальні умови життя своїх послідовників.

Якщо мусульманин не має можливості знайти халяльну їжу

Вступ

В ісламському праві (*фікху*) питання харчування в екстремальних умовах, зокрема коли халяльна їжа недоступна, розглядають, спираючись на принципи потреби (*дарура*) та полегшення (*рухса*). Представники різних мазгабів мають згоду в тому, що за умов

крайньої потреби мусульманину дозволено вживати заборонену (*харам*) їжу для збереження життя. Але існують нюанси тлумачення та застосування цього правила, зокрема в контексті військовослужбовців, що можуть опинитися в умовах бойових дій.

Головні засади з Корану та Сунни

1. Аяти Корану

- Сура «Аль-Бакара»:
«Воістину, Він заборонив вам мертвечину, кров, м'ясо свині й те, що принесено в жертву не заради Аллага. А як хтось мусив порушити це, не чинячи непослуху та не зловживаючи, тому нема гріха. Воістину, Аллаг Прощаючий, Милосердний!» (Коран, 2:173)

Цей аят ясно каже про дозволеність уживати заборонену їжу в разі крайньої потреби.

- Сура «Аль-Маїда»:
«Заборонено вам мертвечину, кров, свинину, а також те, що забите не заради Аллага <...> А як хтось мусив [з'їсти заборонене], не бажаючи гріха, то Аллаг Прощаючий, Милосердний!» (Коран, 5:3)

Цей аят підтверджує принцип полегшення в разі потреби.

2. Хадиси Пророка (ﷺ)

- Переказують від Ібн Аббаса (رضي الله عنه):
«Якщо людина мусить їсти мертвечину або щось заборонене, щоб зберегти своє життя, то це не гріх, але вона не повинна їсти більше, ніж треба для виживання» (Аль-Бухарі).
- Переказують від Абу Гурайри (رضي الله عنه):
«Воістину, Аллаг любить, коли приймають Його полегшення, так само Він не любить, коли порушують Його заборони» (Ахмад).

«Якщо хтось з вас опиниться в місці, де немає нічого, крім забороненого, і йому доведеться їсти це, щоб вижити, то нехай їсть, але не зникає до цього» (Абу Дауд).

Думки вчених

Вчені вважають, що в разі крайньої потреби (*да-рура*) мусульманину дозволено вживати заборонену їжу, але тільки в мінімальній кількості, потрібній для збереження життя та здоров'я, для підтримання сил.

Ще вони підкреслюють, що цей дозвіл діє лише до часу, поки існує загроза життю або здоров'ю.

Становище військовослужбовця в умовах бойових дій

У випадку військовослужбовця, що перебуває в зоні бойових дій та не має доступу до халяльної їжі, вчені спільні в тому, що він може вживати заборонену їжу, якщо це треба для збереження життя та виконання його обов'язків. Але це дозволено лише в разі крайньої потреби. До всього нехалляльна їжа може мати різні категорії нехалляльності. Якщо людина має можливість обирати між куркою та свининою, звісно, треба віддати перевагу курці, а якщо такого вибору нема, людина їсть те, що є в наявності.

Головні засади

1. **Намір:** військовослужбовець повинен мати щирий намір зберегти своє життя й виконати свій обов'язок.
2. **Мінімальна кількість:** він повинен уживати тільки ту кількість їжі, що потрібна для підтримки

сил, щоб повноцінно виконувати свої (військові) обов'язки. Шаріат ставить на перше місце захист життя та здоров'я людини, що опинилася в екстремній ситуації.

3. Пошук альтернатив: якщо є можливість знайти халяльну їжу або альтернативні джерела харчування, треба зробити це.

Висновок

Ісламський *фікх* досить гнучкий у питаннях харчування в екстремальних умовах, наприклад, за відсутності доступу до халяльної їжі. Учені всіх мазгабів мають спільну думку, що збереження життя — пріоритет, і в разі крайньої потреби дозволено вживати заборонену їжу. Однак цей дозвіл обмежений мінімальною кількістю та діє тільки під час реальної загрози життю або здоров'ю. Підкреслимо, що мінімальна кількість — це та кількість їжі, що дозволить військовослужбовцю повноцінно виконувати його обов'язки. Військовослужбовці, що перебувають в умовах бойових дій, можуть керуватися цим принципом, але повинні по змозі шукати альтернативи.

Як військовослужбовцю виконувати намаз у разі поранення та кровотечі

Вступ

В ісламі намаз — це один зі стовпів віри, обов'язковий для кожного мусульманина. Однак в екстремальних умовах, таких як війна чи поранення, виконання намазу може стати складним завданням. Розглянемо, як військовослужбовець має відправляти молитву в разі поранення та кровотечі, спираючись на Коран, Сунну, вислови сподвижників і думки ісламських учених різних мазгабів.

1. Загальні засади відправлення молитви у складних умовах

Іслам — релігія полегшення, і Всевишній Аллаг не вимагає від людини більше, ніж вона здатна витримати. У Корані сказано:

«Аллаг не вимагає від людини понад можливості її»
(Коран, 2:286).

Цей аят — основа для розуміння того, що у складних умовах, наприклад, у разі поранення чи хвороби,

мусульманин може полегшити виконання релігійних обов'язків.

2. Кровотеча та її вплив на намаз

Сама кровотеча не порушує обмивання (*тахарат*) згідно з більшістю мазгабів. Але якщо кров виходить за межі рани та поширюється на тіло або на одяг, це може вплинути на чинність намазу.

В ісламському шаріаті є хадиси та приклади з життя сподвижників, що доводять: кров і поранення не завжди заважають відправленню намазу. На ці приклади спираються деякі вчені, що вважають: намаз можна відправляти навіть у разі кровотечі або в забрудненому кров'ю одязі, особливо в екстремальних умовах, зокрема на війні.

Хадиси та приклади сподвижників

- Хадис від Джабіра ібн Абдуллага (رضي الله عنه):

«В одному з боїв Джабір (нехай буде задоволений ним Аллах) був поранений, і його одяг заплямувався кров'ю, але він далі відправляв намаз. Коли його спитали про це, він

відповів: «Ми робили так за часів Пророка (ﷺ), й він не боронив нам цього» (Ібн Хіббана, Аль-Байгаки).

Цей хадис доводить, що сподвижники не вважали кров на одязі за перешкоду для намазу, особливо в умовах війни.

Наприклад, під час битви коло гори Ухуд багато сподвижників і сам Пророк (ﷺ) були поранені, але відправляли намаз навіть у заплямованому кров'ю одязі. Це свідчить про те, що в екстремальних умовах кров не вважають за *наджасу* (нечистоту), і кров не робить намаз нечинним.

Думки мазгабів

Ханафітський мазгаб:

У ханафітському мазгабі кров — *наджаса* (нечистота), але в разі крайньої потреби (наприклад, війна або поранення) дозволено відправляти намаз навіть із кров'ю на одязі.

Джерело: «Аль-Гідая» — класична праця ханафітського *фікгу*, написана Бурхануддіном аль-Маргані:

«Якщо кров потрапила на одяг у невеликій кількості, й одяг неможливо очистити, намаз чинний, бо це вимушена ситуація. Але якщо крові багато, вона заплямувала велику частину одягу, це робить намаз нечинним — якщо одяг можна було очистити».

Малікітський мазгаб:

У малікітському мазгабі кров з рани не вважають за *наджасу*, якщо її мало. Навіть якщо кров потрапила на одяг, це не робить намаз нечинним.

Джерело: «Аль-Мудаввана» — один з основних творів малікітського мазгабу, складений Сахуном ібн Саїдом:

«Кров, що виходить з рани, не порушує обмивання й не робить намаз нечинним, якщо вона в невеликій кількості. Якщо кров потрапила на одяг, це також не перешкоджає намазу, бо це природний стан пораненого».

Шафіїтський мазгаб:

У шафіїтському мазгабі кров з рани не порушує обмивання, якщо її небагато. Але якщо кров потрапила на одяг, це може вплинути на намаз, коли її кількість перевищує припустимі межі.

Джерело: «Аль-Умм» — основний твір імама Аш-Шафії:

«Кров з рани не порушує обмивання, якщо вона в невеликій кількості. Якщо кров потрапила на одяг, і його неможливо очистити, намаз чинний, бо це вимушена ситуація. Однак якщо крові багато, це робить намаз нечинним — якщо одяг можна було очистити».

Ханбалітський мазгаб:

У ханбалітському мазгабі кров з рани не порушує обмивання, якщо її мало. Навіть якщо кров потрапила на одяг, це не робить намаз нечинним, особливо в умовах війни або крайньої потреби.

Джерело: «Аль-Мугні» — класична праця ханбалітського *фікху*, написана Ібн Кудамою:

«Кров, що виходить з рани, не порушує обмивання, якщо її мало. Якщо кров потрапила на одяг, це також не перешкоджає намазу, бо це природний стан пораненого. В умовах війни чи в разі крайньої потреби намаз можна відправити навіть із кров'ю на одязі».

3. Відправлення намазу в разі поранення

Якщо військовослужбовець поранений та не може зробити обмивання або відправити намаз звичайним чином, він може скористатися такими полегшеннями:

- **Таяммум:** Якщо вода недоступна або її використання може погіршити стан рани, дозволений таяммум (очищення землею), бо в Корані сказано:

«А якщо ви у стані нечистоти, то викупайтесь. А якщо ви хворі чи в дорозі, якщо хтось справив потребу чи торкався жінки й не знайшов води, то „обмийте“ обличчя чистим сухим піском, обітріть ним своє обличчя й руки» (Коран, 5:6).

- **Сидячи або лежачи:** Якщо поранення не дозволяє стояти, намаз можна виконувати сидячи або навіть лежачи. Пророк Мухаммад (ﷺ) казав:

«Молись стоячи, а якщо не можеш — сидячи, якщо не можеш — на боці» (Аль-Бухарі).

- **Скорочення намазу:** Якщо військовослужбовець перебуває в умовах війни чи небезпеки, він може скорочувати намаз, наприклад, об'єднувати молитви *зухр* та *аср*, *магриб* та *іша*).

4. Думки сподвижників і ранніх учених

Сподвижники Пророка (ﷺ) часто стикалися з такими ситуаціями у військових походах. Наприклад, Абдуллаг ібн Умар (رضي الله عنه) казав, що в умовах війни дозволено відправляти намаз у спрощеній формі, якщо це треба для збереження життя.

5. Думки сучасних учених

Сучасні вчені, підкреслюють, що в разі поранення або хвороби мусульманин повинен використовувати всі дозволені полегшення.

«Якщо людина поранена й не може зробити обмивання водою, вона має зробити *таяммум*. Якщо вона не може стояти, то можна молитися сидячи або лежачи — залежно від можливостей».

6. Практичні рекомендації

- Якщо кровотечу неможливо спинити, слід накладати пов'язку та відправити намаз у такому стані, не відкладаючи його.

- Коли кров потрапила на одяг, його слід очистити, якщо це можливо, а якщо ні — намаз однаково буде чинний, бо це вимушена ситуація.
- У разі сильного болю або загрози життю намаз можна відкласти до покращення стану, але потім його треба буде відновити.

Висновок

Іслам надає багато полегшень мусульманам у складних обставинах. Військовослужбовець, що дістав поранення, повинен скористатися цими полегшеннями, щоб виконати свій релігійний обов'язок, не наражаючи себе на додаткову небезпеку. Всевишній Аллаг знає про наші труднощі й не вимагає, щоб ми брали на себе непосильний тягар:

«Аллаг бажає вам полегшення, а не утруднення» (Коран, 2:185).

ФІКГ МОЛИТВИ

Умови відправлення молитви

Для відправлення молитви в ісламі є умови:

1. Людина повинна бути мусульманином.
2. Людина має досягти статевої зрілості.
3. Людина повинна бути при доброму розумі.
4. Має настати час молитви.
5. Людина повинна бути у стані ритуальної чистоти.
6. Одяг і місце для молитви мають бути чисті.
7. Людина має бути вдягнена відповідно.
8. Під час молитви людина має бути звернена до *кибли*, тобто тілом та обличчям — у бік Кааби у священній Мецці.
9. У людини має бути намір відправити молитву.

Готування до молитви

Вуду (мале обмивання)

1. Щоб зробити вуду («мале» ритуальне обмивання), треба мати намір. Передусім треба мати такий намір у серці (подумки), але дозволено промовити це вголос.

2. Перед початком обмивання скажіть *Бісмільягі р-рахмані р-рахім!* («Іменем Аллага, Милостивого, Милосердного!»).
3. Тричі вимийте руки.
4. Тричі прополоскайте рота, набираючи воду правою рукою.
5. Тричі промийте носа, набираючи воду правою рукою та висякуючи лівою рукою.
6. Тричі вмийте обличчя.
7. Тричі вимийте руки до ліктя: спершу праву, а потім ліву.
8. Один раз протріть мокрими руками волосся на голові (мінімум $\frac{1}{4}$ волосся).
9. Мокрими пальцями протріть вуха й вушні раковини.
10. Тричі вимийте ступні до кісточки ноги: спершу праву, а потім ліву.

Після обмивання бажано промовити це *дуа*:

«Я свідчу, що нема божества, крім Аллага,
і йому нема рівного, і я свідчу, що Мухаммад —
Його раб і Посланець. О Аллаг, зроби мене
одним з тих, хто кається, й одним з тих,
хто очищується!»

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

Транскрипція: Ашгаду алла іляга ілля Ллагу вахдагу ля шаріка лягу, ва ашгаду анна Мухаммадан абдугу ва расулюг. Алагумма, дж'альні міна т-таввабін ва дж'альні міна ль-мутатаггірін!

Що порушує стан ритуальної чистоти

1. Все, що виходить з сечового каналу та прямої кишки.
2. Кровотеча або вихід гною.
3. Блювота.
4. Втрата свідомості.
5. Сон.
6. Сміх уголос під час молитви.
7. Вихід з ісламу.
8. Стан божевілля.

Гусуль (повне обмивання)

1. Щоб зробити гусуль (повне обмивання), треба мати намір зробити це.

2. Перед початком обмивання скажіть *Бісміллягі р-рахмані р-рахім!* («Іменем Аллага, Милостивого, Милосердного!»).
3. Вимийте руки.
4. Вимийте статеві органи.
5. Зробіть «мале» обмивання, не миючи ступні.
6. Тричі обмийте все тіло, починаючи з голови, вух, рота й носа, миючи спершу праву частину тіла, а потім ліву, й закінчуючи миттям ніг.
7. Після обмивання промовте ту саму молитву, що й після «малого» обмивання.

Фактори, що порушують повне обмивання

1. Вихід сперми.
2. Менструація або післяродова кровотеча.
3. Статевий акт, хоч би й сталося лише торкання статевими органами.

Також гусль повинен зробити новонавернений (після прийняття ісламу).

Молитва-істихара

Істихара — це намаз-прохання до Всевишнього Аллага, щоб Він вивів на прямий шлях для розв'язання проблеми людини. Коли людина не знає, як правильно вчинити, що обрати, або має сумніви, бажано відправити цю молитву.

Вона складається з двох ракатів: у першому після сури «Аль-Фатіха» зазвичай читають суру «Аль-Кафірун», у другому ракаті після сури «Аль-Фатіха» читають суру «Аль-Іхляс».

Джабір ібн Абдуллаг переказував:

«Посланець Аллага (ﷺ) навчав нас повсякчас та в усіх справах відправляти молитву-істихара. Він казав: «Якщо хтось з вас має проблему, хай відправить два ракати молитви й потому звернеться до Аллага».

«О Аллаг, я прошу в Тебе добра через Твоє всезнання та прошу вияву Твоєї сили через Твою всемогутність, і прошу вияву Твоєї великої милости! Ти всемогутній, але я слабкий, Ти знаєш усе, а я не знаю, і Тобі відоме все таємне! Господи, якщо Ти знаєш, що ця справа (називаєте справу) — добро для мене в моїй релігії, в моєму житті земному та в житті вічному, то зроби її можливою для мене,

полегш її для мене та благослови мене в ній!
 А якщо Ти знаєш, що в цій справі є зло для мене,
 для моєї релігії, для мого життя земного й життя віч-
 ного, то відведи цю справу від мене й відведи мене
 від неї, і дай мені знайти добро там, де воно буде,
 а потім зроби так, щоб я був задоволений цим!»

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْتَخِيْرُكَ بِعِلْمِكَ وَ اَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ وَ اَسْأَلُكَ
 مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيْمِ
 فَاِنَّكَ تَقْدِرُ وَ لَا اَقْدِرُ وَ تَعْلَمُ وَ لَا اَعْلَمُ وَ اَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوْبِ
 اَللّٰهُمَّ اِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هَذَا الْاَمْرَ ... خَيْرٌ لِّيْ فِيْ دِيْنِيْ وَ دُنْيَايَ
 وَ مَعَاشِيْ وَ عَاقِبَةِ اَمْرِيْ
 فَاقْدُرْهُ لِيْ وَ يَسِّرْهُ لِيْ ثُمَّ بَارِكْ لِيْ فِيْهِ
 وَ اِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ اَنَّ هَذَا الْاَمْرَ شَرٌّ لِّيْ فِيْ دِيْنِيْ وَ دُنْيَايَ وَ
 مَعَاشِيْ وَ عَاقِبَةِ اَمْرِيْ
 فَاصْرِفْهُ عَنِّيْ وَ اصْرِفْنِيْ عَنْهُ، وَ اَقْدِرْ لِيْ الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ رَضْنِيْ بِهٖ

Транскрипція: Аллагумма, інні астахирука бі ільміка ва
 астақдірука бі қудратіка, ва ас'алюка мін фадліка ль-а-
 зим. Фа іннака такдіру ва ля акдір, ва та'ляму ва ля а'лям,
 ва анта алляму ль-ғуюб. Аллагумма, ін кунта та'ляму анна
 газа ль-амра (називаєте справу) хайрун лі фі дійні ва
 дуньяя, ва мааші ва акибаті амрі, фа кдургу лі, ва яссіргу лі,

*сумма барік лі фійгі. Ва ін кунта та'лям анна газа ль-амра
шаррун лі фі діні ва дуньяя, ва мааші ва акибаті амрі, фа
сріфгу анні, ва сріфні ангу, ва кдур лі аль-хайра хайсу кана,
сумма раддині бігі!*

Молитва в разі крайньої потреби в допомозі Аллага

Цей намаз складається з двох ракатів, його можна відправити в будь-який час, окрім часу, коли молитву заборонено відправляти (коли сонце сходить і коли сонце в зеніті), але бажано відправляти його вночі.

У першому ракаті після сури «Аль-Фатіха» бажано тричі прочитати аят «Аль-Курсі» (2:255), а у другому ракаті після сури «Аль-Фатіха» бажано прочитати три останні сури Корану: «Аль-Іхляс», «Аль-Фаляк», та «Ан-Нас».

У збірках хадисів (Ат-Тірмізі, Ібн Маджа) про таку молитву знаємо зі слів пророка Мухаммада (ﷺ):

«Якщо в когось виникла потреба в допомозі Всевишнього Аллага або потреба в допомозі когось з людей, нехай зробить правильно обмивання, а потім — два ракати молитви, після чого звернеться до Аллага зі словами:

«Хвала Аллагові, мир і благословення Його посланцю Мухаммаду, його родові та всім сподвижникам! Немає божества, крім Аллага, Терплячого і Щедрого! Святий Аллаг, Він — Господь великого Трону, хвала Аллагові, Господеві світів! Прошу в Тебе, Господи, того, що наблизить мене до Твоєї милости, й того, що спрямує мене до Твого прощення! Прошу в Тебе вміння отримувати добро з усього праведного! Прошу відвести мене від грішного! Не залишай на мені гріха, що його не буде пробачено! Визволь мене від тривоги і занепокоєнь! Жодне прохання й потребу мою, що ними Ти задоволений, не залиш незадоволеною, о Наймилостивіший за всіх милостивих! І благослови посланця Твого, Мухаммада, й рід його!»

لَحْمَدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
 جَمَعِينَ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ
 سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ
 وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ
 وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ

لَا تَدْعُ لِي ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ
وَلَا حَاجَةً هِيَ لَكَ رِضًا إِلَّا قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ
وَ صَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

Транскрипція: Альхамду лілляг, ва с-саляту
ва с-салямю аля саїдіна Мухаммадін ва аля алігі,
ва сахбігі аджмаїн! Ля іляга ілля лагу аль-халіму ль-карім!
Субханаллагі, раббі ль-Арші ль-азим, альхамдуліллягі, раббі
ль-алямін! Ас'алюка муджибаті рахматіка,
ва азаїма магфіратіка, ва ль-ганійматі мін куллі бірр,
ва с-саляматі мін куллі ісм. Ля тадалі занбан ілля гафарта
ва ля гамман ілля фарраджта, ва ля хаджтан гая ляка
рідан ілля кадайтага. Я архама р-рахімін ва салі лагумма
аля саїдіна Мухаммадін ва аля алі Мухаммад!

ЗВЕРНЕННЯ ДО ВОЇНІВ-МУСУЛЬМАН

Згідно з настановою пророка Мухаммада (ﷺ), життя, гідність і майно мусульманина недоторканні, й вірний повинен боронити те, що дав йому Всевишній Аллаг. Абу Гурайра (رضي الله عنه) переказував:

«Один чоловік прийшов до посланця Аллага (ﷺ) і спитав: „О Посланче Аллага, що мені робити, якщо до мене прийде людина, щоб забрати моє майно?“ Той відповів: „Не віддавай йому свого майна“. Він спитав: „А як він стане битися зі мною за це?“ Той відповів: „Той ти бийся з ним“. Він спитав: „А як він уб'є мене?“ Той відповів: «Ти станеш шагідом (мучеником за віру)». Він знову спитав: „А якщо я в'ю його?“ Той відповів: «То він потрапить до пекла».

Мусульманин повинен боронити не тільки себе та своє майно, а ще свою сім'ю, своїх дітей, своїх близьких. У ширшому аспекті мусульманин також повинен захищати мечеті та інше культове майно, що належить громаді, адже це є частина спільного майна вірних.

Всевишній Аллаг каже:

«І чому б вам не битися на шляху Аллага заради слабких чоловіків, жінок і дітей, що кажуть: «Господи наш! Виведи нас із цього міста, що його жителі несправедливі! Даруй нам від Себе покровителя, даруй нам від Себе помічника!» (Коран, 4:75)

У цьому аяті наш Господь дозволяє мусульманам битися на Його шляху, щоб захистити слабких людей, які зазнають гноблення та насильства несправедливих тиранів і загарбників. І це стосується не тільки слабких мусульман, а й будь-яких людей, що їх несправедливо вбивають, пригнічуються, які страждають. Мусульманська умма — це спільнота вірних, покликана стояти в обороні віри і справедливості. Справедливість — одна з головних Божих цінностей.

І ще в Корані сказано:

«О вірні, будьте тверді увірі в Аллага, свідчіть справедливо, й нехай ненависть ваша до інших не веде вас до несправедливості. Дотримуйтеся справедливості, бо вона ближча до богобоязливості. Бійтесь Аллага, воістину, Йому добре відомо все, що ви чините!» (Коран, 5:8)

Тож воїн-мусульманин не просто має право ставати на захист пригнічених і поневолених, але повинен це

зробити, бо таким чином він відновлює справедливість, що її наказано дотримуватися, й захищає право на життя, що його дав кожній людині Всевишній Аллаг.

Саїд ібн Зайд (ﷺ) переказував, що Пророк (ﷺ) сказав:

«Хто загинув, боронивши своє майно, той шагід. І той, хто загинув, боронивши свою родину або своє життя, або свою релігію, також є шагід».

Іслам високо цінує роль оборонця, захисника, адже такий був наш Пророк (ﷺ) й бути такими він учив нас. Мужність, хоробрість, вірність, гідність і відповідальність — ось чесноти мусульманського воїна.

Мусульмани України в умовах російської агресії проти нашої країни повинні ставати на захист батьківщини, адже ворог прийшов знищити як нас і наші родини, так і нашу волю, і право бути вільними мусульманами вільної країни. В умовах, коли агресор убиває цивільне населення, жінок, дітей, знищує наші будинки й наші мечеті, ми повинні стати на захист, боротися з агресором, і цей захист можна вважати за *джигад*.

Всевишній Аллаг наказує нам:

«І боріться на шляху Аллага проти тих, хто бореться проти вас. Але не переступайте межі (не виявляйте

надмірності), бо воістину Аллаг не любить тих, хто переступає межі!» (Коран, 2:190)

Російський агресор напав на нашу країну, нищить населення й цивільну інфраструктуру, виявляє всі види надмірності й насильства: вбиває дітей, гвалтує жінок, грабує оселі, плюндрує наші поля й сади. Посланець Аллага, пророк Мухаммад (ﷺ) казав:

«Не знущайтеся з тіл убитих, не вбивайте дітей і людей похилого віку, не рубіть пальми й не спалюйте їх, не рубіть дерев із плодами, не ріжте ні вівцю, ні корову, ні верблюда — хіба для їжі. А якщо ви зустрінете людей, що перебувають у своїх келіях, дайте їм спокій, щоб вони робили те, для чого вони там зібралися».

Майже все з забороненого Пророком (ﷺ) роблять загарбники на нашій землі, і їм байдуже, кого вбивати — мусульманина чи людину іншої віри. На прикладі окупованого Криму ми багато років спостерігаємо, як ворог пригнічує мусульман, піддаючи послідовників ісламу вбивствам, арештам, ув'язненням і тортурам. У таких умовах український мусульманин мусульманин має абсолютно всі підстави ставати на захист своєї країни, й не має ніякої різниці, чи агресор є наш одновірець, чи він іншої віри.

Зміст

Передмова	3
Вступ	6
Звернення до Аллага	9
Мольба до Аллага по допомогу	15
Фатви для воїнів-мусульман	18
Фікг молитви	42
Звернення до воїнів-мусульман	51

Релігійне видання

Сейран Арифов
Саїд Ісмагілов
Мурат Сулейманов

Молитовник воїна-мусульманина

Верстка та макетування — *Марія Захарченко*

Підписано до друку 10.07.2025 р.

Замовлення №
Наклад 500 шт.

Видавництво ТОВ «Тропеа».
Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом

ТОВ «Про формат».

Україна, 04080, м. Київ, вул. Костянтинівська, 73.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої
справи до державного реєстру ДК № 5942 від 11 січня 2018 р.